

SÜRELİDİR

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

7/5765

SAYI : B.02.0.007.00/2245
KONU : Yazılı Soru Önergesi

18.12/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 04.12.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5765-9880/20902 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 05.12.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/104-9/4927 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR'un Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/5765 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF.DR.N.GAYE ERBATUR'UN
7/5765 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

5 Kasım 2008 tarihinde açıklanan AB-Türkiye 2008 ilerleme raporunun "ekonomik ve sosyal haklar" başlığı altında, bir önceki yıl 24,9 olan işgücüne katılan kadın oranının 2007'de %24,8'e gerilediği ve bu oranın AB ve OECD üyesi ülkeler arasında en düşük değer olduğu vurgulanmaktadır. Oysa kadın istihdamının düşmek bir yanda, devlet desteklemeleriyle artırılması kadının ekonomik ve toplumsal anlamda birey olabilmesi için büyük önem taşımaktadır. Kadın istihdamında yaşanan bu düşüşün temel sebepleri de irdelendiğinde, kapsamlı bir kadın istihdamı politikasının olmaması, çalışma mevzuatımızın kadının istihdamını artıracak önlemleri içermemesi, kadınların genellikle sosyal güvencesiz, kayıt dışı biçimde çalışmaya zorlanması, genel eğitim ve mesleki eğitimin yetersizliği gözlenmektedir. Bu çerçevede;

SORU 1 :

Kadın istihdamında yaşanan düşüşün önüne geçebilmek ve bu oranı artırabilmek için kadın istihdam oranını AB ve OECD ülkeleri seviyesine yükseltebilmek amacıyla gerçekleştirilmesi düşünülen çalışmalar nelerdir?

CEVAP 1 :

Ülkemizde kadınların işgücüne ve istihdama katılımlarının düşük düzeyde olması önemli sorun alanlarımızdan biri olup, Hükümetimiz dönemlerinde bu sorunun çözümü önceliklerimiz arasında yer almaktadır. Bu bağlamda aktif istihdam programları, kadın istihdamını ve girişimciliğini artırmaya yönelik projeler yürütülmekte, istihdam paketinde yer alan kadın istihdamını artırmaya yönelik tedbirler uygulamaya geçirilmektedir.

SORU 2 :

Kadınların sosyal güvencesiz, kayıt dışı biçimde çalıştırılmasını önlemek için alınması düşünülen tedbirler nelerdir?

CEVAP 2:

Ülkemizin önemli sorun alanlarından biri olan kayıt dışı istihdam 2007 yılı TÜİK verilerine göre; Türkiye genelinde %46,8 olup kadın çalışanların %63,8'i, erkek çalışanların %40,8'i kayıt dışı çalışmaktadır. Kayıt dışı çalışmanın daha çok kırsal bölgelerde tarımsal faaliyetlerle uğraşanlarda özellikle de ücretsiz aile işçilerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Diğer gelişmekte olan ülkeler gibi Türkiye için de kayıt dışı istihdam ekonomik büyümenin ve sosyal kalkınmanın önünde önemli bir engel olarak değerlendirilmektedir. Kayıt dışı istihdam gerek işyeri/sektör ve gerekse işçiler düzeyinde farklı biçimlerde ekonomik ve sosyal kalkınmayı engellemektedir.

Türkiye 2008 yılını kayıt dışı istihdama karşı mücadele yılı ilan etmiştir. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun(Sosyal Güvenlik Reformu) etkin biçimde kayıt dışı istihdamı önleyecek biçimde uygulanmasına

yönelik olarak Sosyal Güvenlik Kurumu'nun kapasitesi artırılmış, teftiş kurulları birleştirilmiş ve 3000 yoklama memuru istihdam edilerek, 2009 yılı ve sonrasında kayıt dışı istihdamla etkin şekilde mücadele edilmesi planlanmıştır.

Ayrıca Maliye Bakanlığı'nın Kayıt Dışı Ekonomi ile Mücadele Eylem Planı'nın önemli bir boyutunu da kayıt dışı istihdamla mücadele oluşturmaktadır.

Avrupa Birliği ile müzakere sürecinde bulunan ülkemizin, Sosyal Politika ve İstihdam müzakere faslının açılış kriterlerinden birisi olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının koordinasyonunda ve sosyal diyalog çerçevesinde hazırlıkları sürdürülen "AB Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Eylem Planı" nda kayıt dışı istihdamla mücadeleye ilişkin hususlara özel önem verilmektedir.

SORU 3 :

Kadın istihdam oranında yaşanan düşüşün önemli bir sebebi de kadınların genel ve mesleki eğitim hizmetlerine ulaşamamasıdır. Kadınların genel ve mesleki eğitim olanaklarına kavuşturulabilmesi için düşünülen çalışmalar nelerdir?

CEVAP 3 :

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA)'nın bileşenlerinden biri olan "İnsan Kaynaklarını Geliştirme Operasyonel Programı"nı, Avrupa Komisyonu Aralık 2007'de kabul etmiştir. Programın amacı; istihdam, eğitim-öğretim ve sosyal içerme alanlarındaki faaliyetleri desteklemektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının sorumlu yetkili otorite olduğu Operasyonel Program kapsamında 2009 Yılı içerisinde yürütülecek kadın ve genç istihdamının artırılmasına yönelik operasyonlar kayıtlı istihdamın artırılmasına önemli destek sağlayacaktır. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü söz konusu Operasyonel Programın Sektörel İzleme Komitesinde yer almaktadır.

SORU 4 :

Kadın istihdam oranlarında yaşanan ve AB ilerleme raporunda da yer alan bu düşüşün önüne geçebilmek amacıyla bir acil eylem planı hazırlanması düşünülmekte midir?

SORU 5 :

Böyle bir acil eylem planının düzenlenmesi düşünülüyor ise, planı hazırlayacak kurulda, kadın örgütlerine ve ilgili sivil toplum temsilcilerine yer verilmesi düşünülmekte midir?

CEVAP 4 – 5 :

Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda 2008-2013 dönemine ilişkin olarak ilgili kamu kurumları, üniversiteler, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katılımıyla hazırlanan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı'nın "Kadın ve Ekonomi", "Kadın ve Yoksulluk" başlıklı

bölümlerinde kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesine yönelik olarak hedef ve stratejiler belirlenmiştir. Bu alanlarda 9. Kalkınma Planı hedefleri dâhilinde tüm taraflarca kadın istihdamının artırılması, kırsal kesimdeki kadınların konumlarının iyileştirilmesi, işgücü piyasasında cinsiyet ayrımcılığı ile mücadele edilerek, kadın ve erkek arasında ücret farklılıklarının azaltılması, istihdam dışında kalan yoksul kadınların konumlarının iyileştirilmesi, yoksullukla mücadele eden sorumlu kuruluşlar arasında var olan koordinasyonun güçlendirilmesi hedefleri belirlenmiş olup, bu hedeflere ulaşmak için stratejiler tespit edilmiştir.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü; koordinasyon ve izleme kurumu olarak planın uygulamalarının izlenmesini ve değerlendirmesinin yanı sıra gelişmeler hakkında paydaşların bilgilenmelerini sağlayacaktır. Bunun yanında Bakanlıklar ve uygulamadan sorumlu kurumlar; Ulusal Eylem Planında belirlenmiş olan amaç hedef ve stratejileri kabul ederek, bu amaca hizmet edecek, öngörülen faaliyetleri kendi plan (Stratejik Plan) ve programlarına entegre ederek uygulayacaklardır. Bölge, il ve ilçe düzeyinde diğer devlet kurumları ile birlikte uygulamaları gerçekleştirmek üzere yeterli kaynak teminini sağlayacaklardır.

Her bir sorun alanı itibariyle Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde Kadının Statüsü Genel Müdürü ya da Genel Müdür Yardımcısı'nın başkanlık edeceği izleme değerlendirme çalışma grupları oluşturulacaktır. Çalışma gruplarında sorun alanı itibariyle uygulama stratejilerinden sorumlu kurum ve kuruluşların temsilcileri yer alacaktır. Her bir alan itibariyle oluşturulan çalışma grupları periyodik olarak altışar aylık dönemlerde yılda iki kez ilgili tarafların raporlarının sunumu sonrasında toplanarak, Ulusal Eylem Planı'nın uygulanmasına ilişkin değerlendirmelerde bulunacaktır. Uygulamada eksiklik tespit edilmesi halinde Ulusal Eylem Planı'nı izlemekle yükümlü Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, eksikliklerin yerine getirilmesi hususunda sorumlu kurum ve kuruluş nezdinde gerekli girişimlerde bulunacaktır.

Bu kapsamda planda yer alan hedeflerin gerçekleşmesine ilişkin gelişmelerin 6 aylık periyotlarla izlenmesi amacıyla raporlama sistemi geliştirilecektir. Planın uygulanmasından sorumlu kurumlarca Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'ne sunulacak raporlarda planın uygulanmasına ilişkin gelişmelerin yer alması sağlanacaktır.

Saygılarımla.

Nihat ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı